

Quickscan Flora- en faunawet

in verband met de voorgenomen verplaatsing van een rundvee-
bedrijf en de bouw van twee woningen te Staphorst

Dr. Ir. G. Milder-Mulderij

E.J. Ruiter

Quickscan Flora- en faunawet

**in verband met de voorgenomen verplaatsing van een
rundveebedrijf en de bouw van twee woningen te Staphorst**

Dr. Ir. G. Milder-Mulderij

E.J. Ruiter

Bureau Biota

Krulmate 88

8014 KD Zwolle

www.bureaubiota.com

info@bureaubiota.com

Alcedo Natuurprojecten

Cornelis Houtmanstraat 10

8023 EA Zwolle

www.alcedo-natuurprojecten.nl

info@alcedo-natuurprojecten.nl

Quickscan Flora- en faunawet

in verband met de voorgenomen verplaatsing van een rundveebedrijf en de bouw van twee woningen te Staphorst

Auteurs: Dr. Ir. G. Milder-Mulderij (Bureau Biota)
E.J. Ruiter (Alcedo Natuurprojecten)

Bureau Biota projectcode: 2014-020

Bureau Biota rapportcode: 2014-001

Status: definitief

Datum: 7 juli 2014

Opdrachtgevers: **J. Coster**
Klaas Kloosterweg Oost 155
7951 LW Staphorst

&

H. Dunnink & J. Dunnink-Kuiper
Druivensteinweg 2
7951 PK Staphorst

Contactpersoon: **H. Hof**
Exitus BV Bedrijfsontwikkeling
Postbus 22
8100 AA Raalte

Te citeren als: Quickscan Flora- en faunawet in verband met de voorgenomen verplaatsing van een rundveebedrijf en de bouw van twee woningen in de gemeente Staphorst. Milder-Mulderij G & Ruiter EJ, 2014. Bureau Biota, rapport 2014-001. In opdracht van J. Coster en H. Dunnink & J. Dunnink-Kuiper.

Bureau Biota heeft dit rapport opgesteld in samenwerking met Alcedo Natuurprojecten en in opdracht van J. Coster en H. Dunnink & J. Dunnink-Kuiper. Daarmee is dit rapport eigendom van bovengenoemde opdrachtgevers. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie, of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Bureau Biota. Het is ook niet toegestaan dit rapport zonder toestemming te gebruiken voor enig ander werk dan waarvoor dit product is ontwikkeld.

Bureau Biota en Alcedo Natuurprojecten zijn niet aansprakelijk voor gevolgschade of schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Biota; opdrachtgever vrijwaart Bureau Biota van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Biota Bureau has compiled this report in cooperation with Alcedo Natuurprojecten and on behalf of J. Coster en H. Dunnink & J. Dunnink-Kuiper. Thus, this report is the property of the clients mentioned before. No part of this report may be multiplied and/or published by print, microfilm, photocopies, or by any other means without the prior written consent of the client mentioned before and Bureau Biota. It is neither permitted to use this report for any other purpose than for which the product was developed.

Bureau Biota and Alcedo Natuurprojecten are not liable for consequential loss or damage resulting from application of results of operations or other information obtained from Bureau Biota; client indemnifies Bureau Biota of claims by third parties in connection with this application.

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
1 Inleiding	3
2 Flora- en faunawet	5
2.1 Algemeen	5
2.2 Doelstelling van de FF-wet	5
2.3 Welke soorten worden beschermd?	5
2.4 Zorgplicht	6
2.5 Verbodsbepalingen	6
2.6 Beschermingsregimes	7
2.7 Vrijstellingenbesluit	8
2.8 FF-wet in de praktijk	8
3 Natuurbeschermingswet	11
4 Overige instrumenten	12
4.1 Rode Lijsten	12
4.2 Ecologische hoofdstructuur, EHS	13
5 Beschrijving plangebieden	14
5.1 Ligging van de plangebieden	14
5.2 Speciale beschermingszones	14
5.3 Plangebied 1 Gemeenteweg 373	15
5.4 Plangebied 2 Klaas Kloosterweg Oost 155	16
5.5 Plangebied 3 Kruising Klaas Kloosterweg – Buitenstouwe	17
5.6 Literatuuronderzoek	18
6 Aanwezige of verwachte (beschermd) soorten	20
6.1 Veldbezoeken	20
6.2 Plangebied 1 Gemeenteweg 373	20
6.3 Plangebied 2 Klaas Kloosterweg Oost 155	22
6.4 Plangebied 3 Kruising Klaas Kloosterweg – Buitenstouwe	23
6.5 Samenvatting aangetroffen soorten	23
7 Mogelijke effecten	25
7.1 Plangebied 1 Gemeenteweg 373	25
7.2 Plangebied 2 Klaas Kloosterweg Oost 155	25
7.3 Plangebied 3 Kruising Klaas Kloosterweg – Buitenstouwe	26
7.4 Cumulatieve effecten	26
8 Mitigerende/compenserende maatregelen	27
9 Conclusies en aanbevelingen	27
9.1 Plangebied 1 Gemeenteweg 373	27
9.2 Plangebied 2 Klaas Kloosterweg Oost 155	28
9.3 Plangebied 3 Kruising Klaas Kloosterweg – Buitenstouwe	29
10 Ontheffing aanvragen	29
11 Literatuur	30
Bijlagen	32
Bijlage 1 Foto's plangebied 1 Gemeenteweg 373	33
Bijlage 2 Foto's plangebied 2 Klaas Kloosterweg Oost 155	35
Bijlage 3 Foto's plangebied 2 Kruising Klaas Kloosterweg – Buitenstouwe	36

Samenvatting

Op aanvraag van de heer Hof van Exitus Bedrijfsontwikkeling B.V. te Raalte heeft Bureau Biota, samen met Alcedo Natuurprojecten, een toetsing aan de Flora- en faunawet, oftewel een quickscan, uitgevoerd. Dit onderzoek is uitgevoerd in verband met de voorgenomen verplaatsing van een rundveebedrijf en de bouw van twee woningen in de gemeente Staphorst. Het huidige rundveebedrijf van J. Coster aan de Gemeenteweg 373 wordt verkocht aan H. Dunnink en J. Dunnink-Kuiper. Op deze locatie verdwijnen de bedrijfspannen en wil J. Coster een plattelandswoning realiseren. Het nieuwe bedrijf van H. Dunnink en J. Dunnink-Kuiper wordt gerealiseerd aan de Klaas Kloosterweg Oost 155. Deze locatie wordt van J. Coster gekocht. Ten noordoosten van de kruising Klaas Kloosterweg – Buitenslouwe krijgt J. Coster ook nog een perceel. Dit perceel heeft een burgerbestemming. Hier wordt op termijn een woonhuis geplaatst.

De resultaten van het flora- en faunaonderzoek van de drie locaties zijn in deze rapportage beschreven. Op basis van de veldbezoeken van 16 en 18 juni 2014 zijn de volgende conclusies te trekken:

Plangebied 1 Gemeenteweg 373

Het veldbezoek heeft duidelijk gemaakt dat in de garage en de loods/stal jaarrond beschermde nesten van huismussen voorkomen. Ingrepen in gebieden met dergelijke nesten zijn ontheffingsplichtig. Buiten het broedseizoen zullen deze nesten echter niet van belang zijn voor de instandhouding van de soort. Wanneer de voorgenomen ingrepen uitgevoerd worden met inachtneming van de voorgestelde mitigerende maatregelen, wordt voor de genoemde twee objecten aanbevolen een ontheffing aan te vragen om de voorgestelde mitigerende/compenserende maatregelen te laten controleren. Vindt de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Dienst Regelingen, Team Natuur de maatregelen afdoende, dan maakt men dit kenbaar in de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag, omdat door het uitvoeren van de genoemde maatregelen de FF-wet niet overtreden wordt. De sloop van de opslagloods kan plaatsvinden zonder dat er beschermde soorten in het gedrang zijn.

Plangebied 2 Klaas Kloosterweg Oost 155

Op dit perceel heeft de quickscan uitgewezen dat er jaarrond beschermde nesten van huismussen aanwezig zijn in de te slopen grote stal. Buiten het broedseizoen zullen deze nesten niet van belang zijn voor de instandhouding van de soort. Voorafgaand aan de sloop van deze stal dient een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet te worden gedaan. De Romney loods en de kuilvoeropslag kunnen gesloopt worden zonder dat er beschermde soorten in het gedrang komen.

Plangebied 3 Klaas Kloosterweg - Buitenslouwe

Onderzoek heeft uitgewezen dat dit perceel in de huidige staat een lage natuurwaarde heeft. Aangezien er in dit plangebied geen beschermde soorten zijn aangetroffen en deze hier ook niet worden verwacht bestaat er voor de voorgenomen ingrepen op dit terrein geen noodzaak tot het aanvragen van ontheffingen in het kader van de Flora- en faunawet. Wel blijft voor alle soorten de algemene zorgplicht gelden (geldt ook voor de andere twee plangebieden). Bij verstoring van dieren tijdens de werkzaamheden moeten deze daarom de gelegenheid krijgen te vluchten naar een nieuwe leefomgeving. De bomen aan de zuidzijde van het perceel fungeren mogelijk als corridor voor vleermuizen. Het advies is deze te laten staan, maar deze bomen blijven met de voorgenomen ingrepen ook gewoon behouden.

Invloed op Natura 2000-gebieden of Ecologische Hoofdstructuur

In de directe omgeving van de drie plangebieden bevinden zich geen Natura 2000-gebieden of gebieden die onderdeel zijn van de EHS waarop de ingrepen een negatief effect zou kunnen hebben.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op aanvraag van de heer Hof van Exitus Bedrijfsontwikkeling B.V. te Raalte heeft Bureau Biota, samen met Alcedo Natuurprojecten, een toetsing aan de Flora- en faunawet, oftewel een quickscan, uitgevoerd. Dit onderzoek is uitgevoerd in verband met de voorgenomen verplaatsing van een rundveebedrijf en de bouw van twee woningen in de gemeente Staphorst. Het huidige rundveebedrijf van J. Coster aan de Gemeenteweg 373 wordt verkocht aan H. Dunnink en J. Dunnink-Kuiper. Op deze locatie verdwijnen de bedrijfspanden en wil J. Coster een plattelandswoning realiseren. Het nieuwe bedrijf van H. Dunnink en J. Dunnink-Kuiper wordt gerealiseerd aan de Klaas Kloosterweg Oost 155. Deze locatie wordt van J. Coster gekocht. Ten noordoosten van de kruising Klaas Kloosterweg – Buitenstouwe krijgt J. Coster ook nog een perceel. Dit perceel heeft een burgerbestemming. Hier wordt op termijn een woonhuis geplaatst.

1.2 Doel

Het doel van de toetsing is het onderzoeken van het plangebied op de aanwezigheid van, of het gebruik door beschermde soorten om te kunnen bepalen of de geplande werkzaamheden op de drie percelen in tegenspraak zijn met de Flora- en faunawet (hierna FF-wet) en de Natuurbeschermingswet (hierna NB-wet). Het uitgevoerde onderzoek is samen te vatten in zes vragen:

- Welke beschermde soorten uit tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet zijn in het plangebied aanwezig of maken mogelijk gebruik van het plangebied?
- Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soorten?
- Worden er met de voorgenomen ingrepen verbodsbepalingen van de bovengenoemde wetten overtreden?
- Welke mogelijkheden zijn er (aangeprepen) om negatieve effecten op de beschermde soorten en beschermde natuurgebieden te minimaliseren of te voorkomen? (mitigatie & compensatie)
- Moet er nader onderzoek uitgevoerd worden?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen?

1.3 Opzet

Het onderzoek is gestart met een literatuuronderzoek waarbij gekeken is wat er reeds bekend was over de eventuele verspreiding van beschermde soorten in 1) de plangebieden en 2) in de directe omgeving van deze gebieden. Aansluitend heeft er een veldbezoek plaatsgevonden waarin de huidige aanwezigheid van onder de FF-wet beschermde soorten of de kans daarop in kaart is gebracht.

Met de gegevens uit de literatuurstudie en de informatie uit het veldbezoek is een inschatting gemaakt van het effect van de geplande werkzaamheden op de aangetroffen soorten in relatie tot de FF-wet. De resultaten van dit onderzoek en de daaruit te trekken conclusies zijn vastgelegd in dit rapport.

1.4 Leeswijzer

Voor de uitvoering van het hier beschreven onderzoek hebben we te maken met een wettelijk kader: natuurbeschermingswetgeving op het gebied van soorten en gebieden. Zo is er voor de bescherming van soorten de Flora- en faunawet en voor de bescherming van gebieden de Natuurbeschermingswet. Met deze wetten geeft Nederland invulling aan de eisen van de Europese Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Nadere informatie over de genoemde twee wetten komt aan de orde in hoofdstuk 2 en 3. Naast de formele wetten der natuurbescherming bestaan er nog een aantal instrumenten. Deze komen in hoofdstuk 4 aan de orde. Hoofdstuk 5 gaat in op hoedanigheid van de onderzochte plangebieden ten tijde van het veldbezoek. In hoofdstuk 6 ontdekt u welke soorten er in de plangebieden zijn aangetroffen. Hoofdstuk 7 beschrijft de mogelijke effecten van de voorgenomen ingrepen op de (waarschijnlijk) aanwezige soorten. In hoofdstuk 8 worden een aantal maatregelen aangeboden die de negatieve effecten van de voorgenomen ingrepen eventueel kunnen verminderen. Hoofdstuk 9 geeft een opsomming van de conclusies en aanbevelingen van het hele onderzoek. In hoofdstuk 10 vindt u een handvat op weg naar de ontheffingsaanvraag welke mogelijk op termijn aangevraagd dient te worden. Hoofdstuk 11 beschrijft welke literatuur er voor dit onderzoek is aangewend.

1.5 Volledigheid van het onderzoek

Het uitgevoerde onderzoek is een quickscan. Het woord zegt het al: binnen de beperkte tijd wordt een inschatting van een gebied gemaakt, maar met een dergelijk veldonderzoek is het nooit zeker dat alle aanwezige soorten ook daadwerkelijk waargenomen (kunnen) worden. Een ervaren veldbioloog kan wel een goede inschatting maken van de kans dat beschermde soorten een plangebied benutten. Dit gebeurt aan de hand van kennis over de ecologie van beschermde soorten en hun voorkeurshabitaten. Bij een dergelijk onderzoek worden bij voorkeur ook andere informatiebronnen, zoals het Natuurloket (zie paragraaf 5.6), of literatuur geraadpleegd om toch een zo goed mogelijk beeld van het plangebied te krijgen.

Tezamen met het veldbezoek in juni gaan we er van uit dat er een goede inschatting is gemaakt van de kans op het voorkomen van beschermde soorten.

Het enige lastige is het onderzoek aan de soortgroep vleermuizen. Vleermuizen hebben door hun grootte de mogelijkheid om in de kleinste ruimten te kruipen. Wanneer meerder individuen zich bij elkaar ophouden, wordt de kans op het signaleren van deze soortgroep groter. Individen of zeer kleine groepjes kunnen nog wel eens over het hoofd worden gezien. Het is derhalve nooit met zekerheid vast te stellen dat gebouwen niet door vleermuizen worden bewoond.

1.6 Verantwoording

Het onderzoek beschreven in dit rapport is uitgevoerd door een samenwerkingsverband van zelfstandig opererende ecologen, woonachtig in de omgeving van Zwolle: het Ecologen Collectief Oost (ECO). Bureau Biota fungeerde als opdrachtnemer. Het veldwerk en de dataverwerking van het hier beschreven onderzoek is uitgevoerd door Evert Ruiter van Alcedo Natuurprojecten. De data-analyse en verslaglegging alsmede de projectleiding was in handen van Gabi Milder-Mulderij van Bureau Biota. Vanuit de opdrachtgevers werd het project begeleid door Henk Hof van Exitus Bedrijfsontwikkeling BV.

2 Flora- en faunawet

2.1 Algemeen

De bescherming van soorten is in Nederland geregeld in de Flora- en faunawet (oftewel FF-wet). Deze wet is op 1 april 2002 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland voorkomende planten- en diersoorten. De Flora- en faunawet bundelt verschillende bepalingen uit de volgende wetten:

- Vogelwet 1936;
- Jachtwet 1954;
- Natuurbeschermingswet 1998;
- Nuttige Dierenwet 1914;
- Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten 1995.

Daarnaast zijn de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en het CITES-verdrag in de Flora- en faunawet verwerkt.

2.2 Doelstelling van de FF-wet

De Flora- en faunawet is in het leven geroepen om de bescherming en de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende dieren en planten in Nederland te waarborgen. In de Flora- en faunawet wordt de gunstige staat van instandhouding niet nader gedefinieerd, maar dit is wel gebeurd in artikel 1 van de Habitatrichtlijn. De definitie is als volgt:

“De staat van instandhouding wordt als ‘gunstig’ beschouwd wanneer,

- uit populatie dynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin deze voorkomt, en dat vermoedelijk op lange termijn zal blijven, en*
- het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijf te worden, en*
- er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden.*

Het komt er op neer dat het in principe verboden is activiteiten te ontplooiën die schadelijke effecten op beschermde planten- of diersoorten kunnen veroorzaken (*‘nee-tenzij’*-beginsel).

2.3 Welke soorten worden beschermd?

De soorten die onder de FF-wet worden beschermd zijn de volgende:

- alle van nature in Nederland voorkomende (inheemse) zoogdieren (m.u.v. zwarte rat, bruine rat en huismuis);
- alle van nature op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten;
- alle inheemse amfibieën;
- alle inheemse reptielen;
- alle inheemse vissen (m.u.v. soorten genoemd in de Visserijwet 1963);

- een aantal overige inheemse diersoorten;
- een aantal uitheemse dier- en plantensoorten.

2.4 Zorgplicht

In de FF-wet is ook een zorgplicht vastgelegd. Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De wet zegt hierover:

"Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving" (Artikel 2, lid 1)

en

"De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk te beperken of ongedaan te maken." (Artikel 2, lid 2)

2.5 Verbodsbepalingen

Naast de zorgplicht in Artikel 2 bevat de FF-wet ook een aantal verbodsbepalingen. Deze zijn beschreven in Artikel 8 tot en met 13 en deze zijn hieronder samengevat.

Artikel 8:	Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op een andere manier van de groeiplaats verwijderen van beschermde planten.
Artikel 9:	Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen of met het oog daarop opsporen van beschermde dieren.
Artikel 10:	Het opzettelijk verontrusten van beschermde dieren.
Artikel 11:	Het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren.
Artikel 12:	Het zoeken, beschadigen of uit het nest halen van eieren van beschermde dieren.
Artikel 13:	Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van beschermde planten en dieren.

En dan bestaat er nog een 14^e verbodsbepaling, maar deze gaat over het introduceren van planten en/of dieren in de vrije natuur:

Artikel 14, lid 1 Het is verboden dieren of eieren van dieren in de vrije natuur uit te zetten.

Artikel 14, lid 2 Het is verboden planten behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten in de vrije natuur te planten of uit te zaaien.

2.6 Beschermingsregimes

Artikel 75 van de FF-wet regelt onder welke voorwaarden vrijstellingen en ontheffingen van de in paragraaf 2.5 genoemde en enkele overige verbodsbepalingen kunnen worden verleend. De voorwaarden zijn nader uitgewerkt en verruimd in het Vrijstellingenbesluit (Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten).

Binnen de FF-wet worden dier- en plantensoorten in vier categorieën opgedeeld, met elk een eigen regime voor wat betreft de aanvraag van ontheffingen:

- Categorie 1 – Algemene en niet bedreigde soorten;
- Categorie 2 – Overige soorten (schaarse soorten);
- Categorie 3 – Striktbeschermde soorten (zeldzame en bedreigde soorten);
- Categorie 4 – Vogels.

Soorten van Categorie 1, de tabel 1-soorten, zijn beschermde soorten die in Nederland vrij algemeen zijn. De gunstige staat van instandhouding van deze soorten staat momenteel niet ter discussie. De soorten staan niet in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

Soorten van Categorie 2, de tabel 2-soorten, zijn de beschermde soorten waar de gunstige staat van instandhouding in Nederland mogelijk wel in het geding kan zijn. Net als de tabel 1-soorten staan deze niet in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

Categorie 3, de tabel 3-soorten zijn de striktbeschermde oftewel strengbeschermde soorten. Het zijn de soorten waarvan duidelijk is dat de gunstige staat van instandhouding in Nederland in het geding is. Deze soorten zijn wel opgenomen in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

Categorie 4 zijn alle inheemse vogels van Nederland. Deze zijn allemaal striktbeschermd en ontheffing of vrijstelling voor deze soorten kan alleen worden verkregen op grond van openbare veiligheid, volksgezondheid of bescherming van flora en fauna.

Ook de nesten van verschillende vogelsoorten zijn onder de FF-wet beschermd. Hierbij worden de volgende typen nesten onderscheiden:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen ook in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (steenuil);
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen weer op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (gierzwaluw, huismus, roek);
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaatsen zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (grote gele kwikstaart, kerkuil, oehoe, ooievaar, slechtvalk);
4. Nesten van vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespendief, zwarte wouw).
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

2.7 Vrijstellingenbesluit

Het 'Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten', oftewel Vrijstellingenbesluit regelt de vrijstelling van bepalingen in de FF-wet voor drie typen van terugkerende werkzaamheden:

- Bestendig gebruik;
- Bestendig beheer en onderhoud;
- Ruimtelijke ontwikkelingen en -inrichting.

Onder bestendig gebruik verstaat men activiteiten al langer op dezelfde manier plaatsvinden en kennelijk niet hebben verhinderd dat zich beschermde soorten hebben gevestigd. Zodra veranderingen worden aangebracht in de frequentie, omvang of intensiteit en dus duidelijk wordt afgeweken van de gebruikelijke gang van zaken, is er niet langer sprake van bestendig gebruik. Bestendig beheer en onderhoud zijn werkzaamheden die al langer op dezelfde wijze worden uitgevoerd en dus bestendig zijn. Ruimtelijke ontwikkelingen en -inrichtingen zijn ingrijpende veranderingen die leiden tot functieverandering of uiterlijke veranderingen van een gebied

Tabel 1-soorten → Algehele vrijstelling

Sinds 23 februari 2005 geldt voor tabel 1-soorten een algemene vrijstelling voor bestendig gebruik en -beheer en voor ruimtelijke ingrepen. Ontheffing ten behoeve van andere activiteiten kan worden verleend mits de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is.

Tabel 2-soorten → Vrijstelling met gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt vrijstelling voor werkzaamheden in het kader van bestendig gebruik en -beheer en ruimtelijke ingrepen als er volgens een door de minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. In andere gevallen is ontheffing noodzakelijk.

Soms ook vrijstelling voor tabel 3-soorten en vogels

Voor tabel 3-soorten en vogels kan alleen bij gebruik van een goedgekeurde gedragscode en alleen in het kader van bestendig gebruik en -beheer een vrijstelling worden verkregen.

Wanneer gewerkt wordt met een gedragscode is het van belang dat aangetoond kan worden dat er daadwerkelijk volgens deze code wordt gewerkt. En in alle gevallen blijft de algemene zorgplicht onverminderd van kracht.

2.8 FF-wet in de praktijk

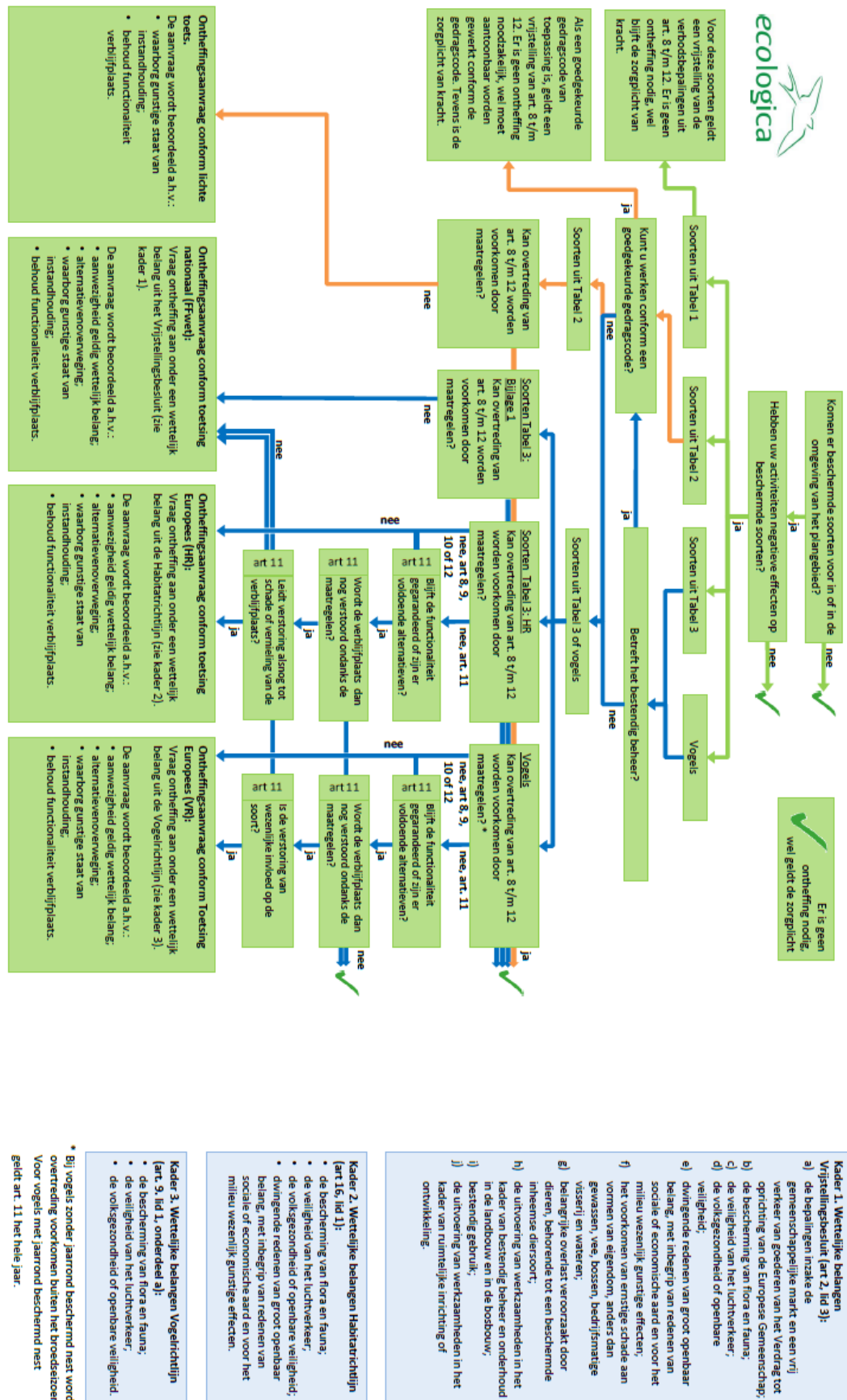
De gevolgen van de FF-wet hangen af van de voorgenomen ingrepen en van de soorten die er in het gebied aanwezig (kunnen) zijn. De gevolgen van deze wetgeving zijn in figuur 1 schematisch weergegeven.

Wanneer er geen beschermde soorten in het desbetreffende plangebied voorkomen of de soorten zijn ingedeeld in tabel 1 van de Flora- en faunawet, dan is er geen reden tot het aanvragen van een ontheffing, deze soorten zijn vrijgesteld. Dan geldt alleen nog steeds de zorgplicht.

Als er sprake is van gebruik van het plangebied door tabel 2- of tabel 3-soorten (tabel 2 en 3 AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) of gaat het om vogels die het plangebied gebruiken dan zijn er twee opties. Kunt u werken volgens een goedgekeurde gedragscode dan hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. Is er geen geschikte gedragscode voor handen, dan is een ontheffingsaanvraag wel nodig. Afhankelijk van de aanwezige beschermde soorten (tabel 2, tabel 3 of welke vogels) dient dan een passende ontheffingsaanvraag gedaan te worden. Voor de aanvraag van de ontheffing bestaan vier varianten (zie Figuur 1):

- Conform lichte toets
- Conform toetsing nationaal - FF-wet;
- Conform toetsing Europees – Habitatrichtlijn;
- Conform toetsing Europees - Vogelrichtlijn.

Figuur 1 Stroomschema Flora- en faunawet artikel 8 tot en met 12. (ontleend aan Ecologica, oktober 2013, gebaseerd op het stroomschema van Dienst Regelingen, Toelichting aanvraagformulier Flora- en faunawet d.d. augustus 2009 en de stappenplannen op het DR-loket d.d. 27 september 2013).

3 Natuurbeschermingswet

Waar de FF-wet opgesteld is voor de bescherming van soorten in Nederland, bestaat er de NB-wet voor de bescherming van bijzondere gebieden in ons land. Het doel van de Natuurbeschermingswet is het beschermen van terreinen en wateren met bijzondere natuur- en landschapswaarden.

Onder de NB-wet worden drie categorieën van gebieden beschermd:

- Natura 2000 gebieden;
- Beschermde natuurmonumenten;
- Gebieden die de Minister van EZ aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van verplichtingen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn), zoals Wetlands.

Oorspronkelijk waren alleen de laatste twee typen in de wet vastgelegd. Met de wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998, die op 1 oktober 2005 in werking is getreden, zijn de Natura 2000-gebieden hieraan toegevoegd.

De essentie van de NB-wet is de bescherming van gebieden door waarborging van de instandhoudingsdoelen. In aanwijzingsbesluiten van de desbetreffende gebieden zijn de instandhoudingsdoelen verwoord en toegelicht. Projecten en handelingen die van negatieve invloed kunnen zijn op de natuurlijke kenmerken van de bovengenoemde gebieden zijn vergunningplichtig. Het kan hier gaan om projecten en handelingen in het gebied, maar ook in de directe omgeving van de beschermde gebieden (externe werking). Vergunningen voor dergelijk projecten en handelingen worden alleen verleend wanneer vast staat dat de instandhoudingsdoelen van het desbetreffende natuurgebied ongeschonden blijven. Om te onderzoeken of de voorgenomen ingrepen van invloed zijn op het natuurgebied dient een habitattoets uitgevoerd te worden. Een [habitattoets](#) omvat verschillende procedures, oftewel toetsen, die met betrekking tot vergunningverlening onder de Natuurbeschermingswet 1998 vallen. Het gaat hierbij om de [verslechteringstoets](#) en de [passende beoordeling](#). Aan deze toetsen gaat een [voortoets](#), oftewel oriëntatiefase, vooraf. In deze fase is het verstandig om al contact te zoeken met het bevoegd gezag. Met behulp van de voortoets, die overigens niet verplicht is, kan er worden bepaald of er een kans is op vergunningplicht. De uitslag van de voortoets en de daarmee samenhangende besluiten kunnen als volgt zijn:

- Er worden zeker geen negatieve effecten op het natuurgebied verwacht → [geen vergunning nodig](#);
- Er worden mogelijk negatieve effecten op het natuurgebied verwacht, maar deze zijn zeker niet significant → [verslechteringstoets](#);
- Er bestaat een kans op significant negatieve effecten op het natuurgebied → [passende beoordeling](#).

Op basis van de verslechteringstoets en de passende beoordeling wordt uiteindelijk wel of niet een vergunning verleend. De passende beoordeling is een veel zwaardere procedure dan de verslechteringstoets. Bij de passende beoordeling moet bijvoorbeeld ook gekeken worden naar cumulatieve effecten.

Wanneer significante effect na een passende beoordeling nog niet kunnen worden uitgesloten dan mag een vergunning alleen worden verleend als voldaan wordt aan de volgende criteria (ADC-criteria):

- Er zijn geen alternatieven;
- Er is sprake van dwingende redenen van openbaar belang, waaronder redenen van sociale en economische aard;
- Er is voorzien in tijdige compensatie.

4 Overige instrumenten

Hoewel deze geen wettelijk instrumenten zijn en daardoor geen juridische status hebben, is het van belang ook het bestaan van Rode Lijsten en de Ecologische hoofdstructuur (EHS) hier te bespreken, aangezien deze informatie vaak ondersteuning biedt bij de beoordelingen van de Nederlandse natuurkwaliteit.

4.1 Rode Lijsten

Een Rode lijst is een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Soorten kunnen worden opgenomen in een dergelijke lijst als er sprake is van zeldzaamheid en/of een negatieve trend. Binnen de Rode Lijsten wordt gebruik gemaakt van de volgende categorieën:

0. uitgestorven op wereldschaal;
 1. in het wild uitgestorven op wereldschaal;
 2. verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu afwezig in Nederland;
 3. in het wild verdwenen uit Nederland
 4. ernstig bedreigd: zeer sterk afgenomen en nu zeer zeldzaam
 5. bedreigd: sterk afgenomen en nu zeldzaam tot zeer zeldzaam, of zeer sterk afgenomen en nu zeldzaam;
 6. kwetsbaar: matig afgenomen en nu zeldzaam tot zeer zeldzaam, of zeer sterk afgenomen en nu vrij zeldzaam;
 7. gevoelig: stabiel of toegenomen, maar zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen, maar nog algemeen.

Zoals gezegd zijn deze lijsten geen wettelijk instrument, maar kunnen wel dienen als ondersteuning. Van soorten die zijn opgenomen in een Rode Lijst moet namelijk worden aangenomen dat negatieve effecten van ingrepen de gunstige staat van instandhouding gemakkelijk in gevaar kunnen brengen.

Nationaal gezien bestaan er nu 18 Rode Lijsten (zie website Ministerie EL&I):

- Rode Lijst Amfibieën (8 soorten);
- Rode Lijst Bijen (188 soorten);
- Rode Lijst Dagvlinders (48 soorten);
- Rode Lijst Haften (39 soorten);
- Rode Lijst Kokerjuffers (84 soorten);
- Rode Lijst Korstmossen (325 soorten);
- Rode Lijst Land- en zoetwaterweekdieren (68 soorten);
- Rode Lijst Libellen (27 soorten);
- Rode Lijst Mossen (245 soorten);
- Rode Lijst Paddenstoelen (1619 soorten);
- Rode Lijst Platwormen (4 soorten);
- Rode Lijst Reptielen (6 soorten);
- Rode Lijst Sprinkhanen en krekels (18 soorten);
- Rode Lijst Steenvliegenvlinders (19 soorten);
- Rode Lijst Vaatplanten (501 soorten);
- Rode Lijst Vissen (35 soorten);

- Rode Lijst Vogels (78 soorten);
- Rode Lijst Zoogdieren (28 soorten).

4.2 Ecologische hoofdstructuur, EHS

De Ecologische Hoofdstructuur, oftewel EHS, is een netwerk van natuurgebieden (grote en kleine) waarin de natuur (planten en dieren) voorrang heeft en wordt beschermd. Daarmee wordt voorkomen dat natuurgebieden geïsoleerd komen te liggen en dieren en planten uitsterven en dat de natuurgebieden zo hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur en het is derhalve van belang dit netwerk te bespreken in het kader van natuurbescherming.

Sinds 1990 zijn de provincies en het Rijk druk doende met de aanleg van verbindingzones tussen verschillende natuurgebieden om zo een duurzaam, samenhangend netwerk van gebieden te creëren. De EHS heeft als doel van bestaande en nieuwe natuur een goed werkend netwerk te maken. Het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS is hierbij het uitgangspunt. Net als bij de FF-wet (Hoofdstuk 2) geldt hier het '*nee-tenzij*'-beginsel. Dit is 1 oktober 2012 vastgelegd in het Besluit Algemene Regelingen Ruimtelijke Ordening (BARRO). Dit betekent dat er geen activiteiten plaats mogen vinden waardoor de [wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS](#) in het geding komen, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang, tenzij er geen reële alternatieven zijn of tenzij negatieve effecten zo veel mogelijk beperkt worden en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.

De provincies dienen de (begrenzing van de) EHS vast te leggen in een provinciale verordening, waar ook de regels omtrent de inhoud van en de toelichting bij bestemmingsplannen in het belang van de realisatie, bescherming, instandhouding en verdere ontwikkeling van de beoogde natuurkwaliteit van de EHS worden beschreven. De provincies dienen hierbij ook de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS vast te leggen. Dit zijn de huidige en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen van het desbetreffende gebied. Per perceel worden deze doelen vaak in natuurdoeltypen en/of beheertypen vastgelegd.

Bij een aanvraag voor een flora- en fauna-onderzoek gaat Bureau Biota dus ook altijd na of het plangebied in de EHS ligt en wat de effecten van de voorgenomen ingreep zullen zijn.

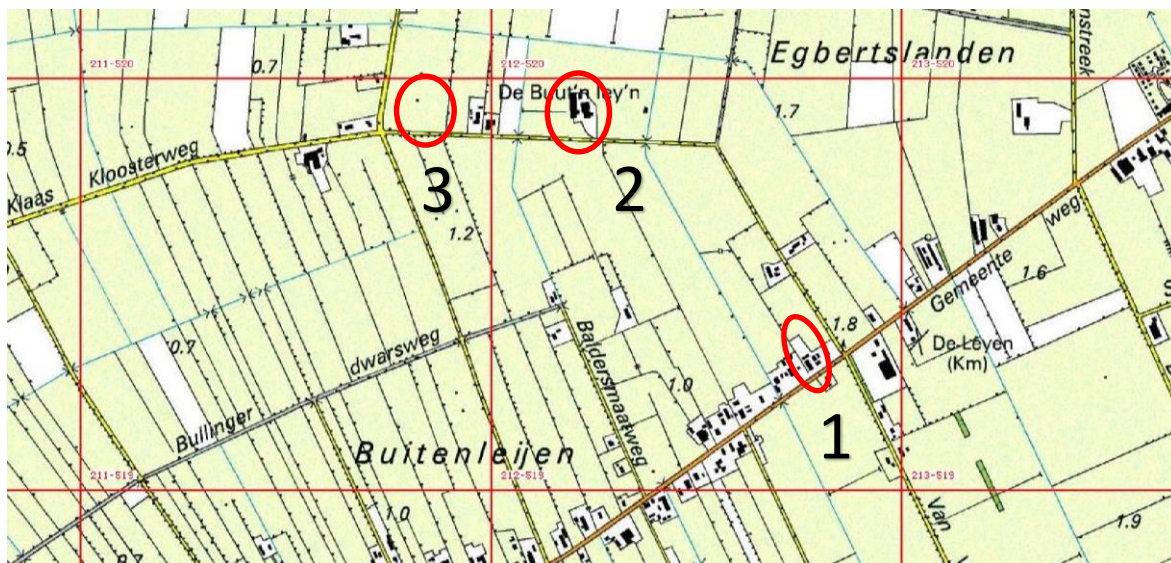
5 Beschrijving plangebieden

5.1 Ligging van de plangebieden

Voor het hier beschreven onderzoek zijn drie plangebieden in het noordoosten van de gemeente Staphorst bezocht (Figuur 2):

1. Gemeenteweg 373;
2. Klaas Kloosterweg 155;
3. Kruising Klaas Kloosterweg – Buitenstouwe.

De plangebieden hebben een totale oppervlakte van circa 1,4 hectare. De drie plangebieden liggen verspreid over de kilometerhokken 211-519 en 212-519.

Figuur 2 Overzicht van de ligging van de plangebieden in de kilometerhokken 211-519 en 212-519. Van links naar rechts: Kruising Kloosterweg – Buitenstouwe (3), Klaas Kloosterweg 155 (2) en Gemeenteweg 373 (1).

5.2 Speciale beschermingszones

Geen van de drie plangebieden maakt deel uit van de ecologische hoofdstructuur (EHS) en ze vormen evenmin een deel van een Natura 2000-gebied. Nabij de genoemde drie plangebieden zijn ook geen wettelijk beschermde gebieden waar de geplande ingrepen eventueel negatieve invloeden op zouden kunnen hebben.

De EHS bevindt zich op een afstand van ongeveer 1,5 km van de plangebieden. De EHS bevindt zich daar ten noordoosten van de plangebieden, min of meer op de grens van Overijssel en Drenthe.

De twee dichtstbijzijnde, wettelijk beschermde natuurgebieden (Natura 2000 gebieden) zijn:

- De Olde Maten & Veerslootslanden;
- De Wieden.

Het zijn beide gebieden met meren en moerassen. Ze liggen op een afstand van ruim 6 km van de drie onderzochte plangebieden. In de volgende paragrafen gaan we in op de huidige situatie in de drie plangebieden.

5.3 Plangebied 1 Gemeenteweg 373

Het plangebied aan de Gemeenteweg te Staphorst bestaat momenteel uit het 'oude' rundveebedrijf van H. Dunnink & J. Dunnink-Kuiper. Het perceel is/zal worden aangekocht door J. Coster, die op deze locatie een plattelandswoning wil gaan realiseren. Hiertoe zullen de gebouwen in figuur 3 aangegeven met rode cijfers worden gesloopt. Voor alle duidelijkheid, van het dempen van sloten en de kap van grote bomen is op dit perceel geen sprake.

Figuur 3 Huidige situatie (links) en de geplande situatie (rechts) in plangebied 1 aan de Gemeenteweg 373 te Staphorst. De linker foto is ontleend aan Bing. De kaart van de nieuwe situatie is opgesteld door Buro Stad en Land (toestemming: dhr. W. Hilbers). Gebouwen aangegeven met rode cijfers zullen verdwijnen. De objecten nummer 2 en 5 blijven behouden.

Voor het bespreken van de situatie aan de Gemeenteweg 373 te Staphorst, ten tijde van het veldbezoek, zijn de verschillende objecten op het perceel genummerd (Figuur 3 en foto's in Bijlage 1):

1. Garage/opslag/werkruimte;
2. Oude stal;
3. Loods/stal;
4. Opslagloods;
5. Woonhuis/Deel.

In de bovengenoemde volgorde zal de huidige toestand van de objecten hieronder ook worden besproken.

Object 1 Garage/opslag/werkruimte

Dit object bestaat uit een garage annex opslag en werkruimte met in een deel van het object een vliering. Het gebouw heeft een enkelsteens muur en een dak met golfplaten. Het gebouw is niet geïsoleerd.

Object 2 Oude stal

Dit is een oude (varkens)stal met een stevige, dikke muur. Er is geen spouwmuur aanwezig. Het dak bestaat net als bij de garage/opslag/werkruimte uit golfplaten. In het gebouw bevindt zich een vliering/zolder. Op de zolder van dit gebouw zijn balen hooi opgeslagen.

Object 3 Loods/stal

Deze loods of stal bevat een staalconstructie. De buitenzijde van het gebouw bestaat uit metalen platen en het dak is belegd met golfplaten. Voor een deel dient het gebouw als stal. In het andere deel zijn balen voer opgeslagen.

Object 4 Opslagloods

Deze loods bevat, net als het hiervoor besproken gebouw, een staalconstructie. De buitenzijde van het gebouw bestaat uit metalen platen en het dak is belegd met golfplaten. De vloer van deze stal bestaat uit betontegels. Eén zijde van het gebouw is open. Dit gebouw dient momenteel als opslag voor landbouwmachines.

Object 5 Woonhuis/Deel

Dit gebouw bestaat uit een woonhuis aan de zuidoostkant en een achterhuis, oftewel 'deel', aan de noordwestkant van het gebouw. Het dak van het woonhuisgedeelte van dit pand is belegd met pannen. Het gehele pand zal blijven bestaan en tezamen met het achterste gedeelte van het gebouw zal dit in de toekomst geheel geschikt worden gemaakt voor bewoning. Daartoe zal al het binnenwerk worden gesloopt. Momenteel is nog niet tot in de details duidelijk op welke wijze de deel geschikt zal worden gemaakt voor bewoning. Tot het moment dat hier meer duidelijkheid over is, zullen er aan dit pand geen ingrepen gaan plaatsvinden (pers. comm. H. Hof, Exitus BV). De achterzijde van het pand bestaat momenteel uit een zogenaamde grupstal of groepstal met een vliering. Op de vliering zijn oude, half vergane balen stro aanwezig. Daarnaast dient een ander deel van deze vliering als opslag voor verschillende materialen. Het dak van de deel bestaat uit een rieten kap. Eén van de zijden van het gebouw is voorzien van kunststof platen met een dakpanpatroon. Alle deelramen in het gebouw zijn van kunststof kozijnen voorzien. Ook de betimmering van de onderdakrand is van kunststof en deze is hermetisch afgesloten.

5.4 Plangebied 2 Klaas Kloosterweg Oost 155

Op het perceel aan de Klaas Kloosterweg Oost 155 bevindt zich momenteel een melkveebedrijf bestaande uit een aantal gebouwen. Aan de noordoostkant van het terrein ligt een kuilvoeropslag. Het perceel is of zal worden gekocht van J. Coster. Op dit perceel zal het nieuwe bedrijf van H. Dunnink & J. Dunnink-Kuiper worden gerealiseerd. Het zal ruimte gaan bieden aan 110 melkkoeien met jongvee. Voor de realisatie van het nieuwe bedrijf worden twee panden gesloopt en twee nieuwe gebouwen geplaatst (Figuur 4) en zullen op het terrein drie sleufsilo's worden gebouwd. Van andere rigoureuze ingrepen zoals het dempen van sloten of de kap van (grote/oude) bomen zal hier geen sprake gaan zijn. Aan de bestaande woning en het achterhuis (object 4 in de onderstaande figuur) zullen geen ingrepen plaatsvinden.

Figuur 4 Huidige situatie (links) en de geplande situatie (rechts) in plangebied 2 aan de Klaas Kloosterweg Oost 155 te Staphorst. De linker foto is ontleend aan Bing. De kaart van de nieuwe situatie is opgesteld door Buro Stad en Land (toestemming: dhr. W. Hilbers). De gebouwen 1 en 2 en de kuilvoeropslag (nummer 3) aangegeven met een rode cijfers zullen verdwijnen. Het hoofdgebouw, nummer 4, blijft bestaan.

Op het perceel aan de Klaas Kloosterweg Oost 155 zijn vier objecten onderscheiden (Figuur 4 en foto's in Bijlage 2):

1. Grote stal/loods;
2. Romney loods;
3. Kuilvoeropslag;
4. Woonhuis/grupstal.

Hieronder wordt de situatie van de verschillende objecten, ten tijde van het veldbezoek, toegelicht.

Object 1 Grote stal/loods

De muren van dit gebouw zijn opgetrokken uit gipsblokken. Aan de buitenzijde zijn deze betimmerd met houten planken. Ook hier bestaat het dak uit golfplaten. Op het dak zijn veel vierkante ventilatiekanalen aanwezig. Aan de binnenzijde is het dak deels geïsoleerd met grote tempex platen. Ten tijde van het veldbezoek was de loods vrijwel leeg. Er waren enkel een tractor en wat losse spullen aanwezig. De stal/loods verkeert in een slechte staat van onderhoud.

Object 2 Romney loods

Deze loods bestaat uit een aantal gebogen spanten, waarover gegolfd staalplaat is aangebracht. Aan de binnenzijde van dergelijke loodsen wordt vaak isolatiemateriaal aangebracht, maar daar is aan de Klaas Kloosterweg Oost 155 geen sprake van. De uiteinden van de loods bestaan vaak eveneens uit golfplaat, hier dus ook, en het object kan afgesloten worden met twee schuifdeuren. Deze loods fungeert momenteel als opslagruimte voor landbouwmachines.

Object 3 Kuilvoeropslag

Deze onoverdekte opslagplaats bestaat uit een vloer van betontegels, zonder wanden of iets dergelijks. Ten tijde van het veldbezoek diende dit object als parkeerplaats voor landbouwmachines, als opslagruimte voor geplastificeerde hooibalen en als verzamelplaats voor oud hooi, takken etc.

Object 4 Woonhuis/grupstal

Het zuidelijke deel van het hoofdgebouw op dit perceel bestaat uit een woonhuis met een pannendak. Dit woonhuis, alsmede de grupstal (zie hieronder) blijft als zodanig behouden (pers. comm. H. Hof, Exitus BV).

De grupstal (achterzijde/noordzijde van het hoofdgebouw) bevat nog een melkinrichting. De muren zijn van steen, maar er zijn geen spouwmuren aanwezig. Het dak is belegd met golfplaten en over de gehele lengte van het dak bevinden zich twee rijen met lichtkoepels. Het dak is ook voorzien van ventilatiemogelijkheden.

5.5 Plangebied 3 Kruising Klaas Kloosterweg – Buitenstouwe

Het laatste plangebied van dit onderzoek is het perceel ten noordoosten van de kruising Klaas Kloosterweg Oost – Buitenstouwe (Figuur 5 en Bijlage 3). Deze locatie behoort dan toe aan J. Coster. Op deze locatie zijn geen gebouwen of andere objecten aanwezig. Momenteel bestaat het perceel uit een weiland begroeid met voornamelijk Engels raaigras. Ten tijde van het veldbezoek was het perceel onlangs geïnjecteerd met drijfmest. De locatie krijgt een burgerbestemming en men is voornemens hier een woning te plaatsen, dus (een deel van) het perceel zal worden vergraven. Daar er momenteel geen gebouwen op het perceel aanwezig zijn, gaat er ook niets gesloopt worden. Andersoortige ingrijpende veranderingen aan het plangebied zoals het dempen van sloten en het kappen van bomen zijn hier ook niet aan de orde.

Figuur 5 Huidige situatie (links) en de geplande situatie (rechts) in plangebied 3 aan de noordoostzijde van de kruising Klaas Kloosterweg Oost - Buitenstouwe te Staphorst. De linker foto is ontleend aan Bing. De kaart van de nieuwe situatie is opgesteld door Buro Stad en Land (toestemming: dhr. W. Hilbers).

5.6 Literatuuronderzoek

Bij het Natuurloket is een beknopte levering uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd voor de kilometerhokken genoemd in paragraaf 5.1. Uit de levering van de gegevens van kilometerhok 211-519 blijkt dat de meeste soortgroepen niet of slecht zijn onderzocht (Tabel 1). Alleen van de vaatplanten, mossen, zoogdieren, vogels, dagvlinders en nachtvlinders (macro- en micro-) zijn waarnemingen bekend. Van de overige negen groepen zijn geen waarnemingen bekend. Er is in de periode 2000 - 2010 één lichtbeschermde soort (tabel 1 AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) en één strengbeschermde soort (tabel 2 of tabel 3 AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) in de groep van zoogdieren aangetroffen. De strengbeschermde soort is bovendien opgenomen in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Vermoedelijk gaat het dan om vleermuizen. Daarnaast zijn er in dit kilometerhok vijf vogelsoorten aangetroffen, waarvan er drie opgenomen zijn in de Rode Lijst.

Voor wat betreft kilometerhok 212-519 geldt dat er in het algemeen meer soorten aangetroffen zijn dan in het vorige kilometerhok. Ook in dit kilometerhok zijn veel soortgroepen niet onderzocht (Tabel 2). De wel onderzochte soortgroepen zijn doorgaans slecht onderzocht. Alleen de soortgroep Vogels is in de periode 2000 – 2010 slecht tot goed onderzocht. Binnen deze groep werden 22 soorten aangetroffen, waarvan bijna de helft ook op de Rode Lijst staat. Bij de soortgroep Vaatplanten staat één soort op de Rode Lijst en één soort komt voor in tabel 1 van AMvB artikel 75 Flora- en faunawet. Het zou hier kunnen gaan om zwanenbloem, maar dat is niet met zekerheid te zeggen. Ook in dit kilometerhok is een strengbeschermde zoogdiersoort aangetroffen (tabel 2 of tabel 3 AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) welke bovendien is opgenomen in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Vermoedelijk gaat het hier om vleermuizen. Tot slot is er in dit kilometerhok ook een Rode Lijst-soort gevonden binnen de soortgroep van sprinkhanen en krekels.

In alle drie de gevallen bestrijken de onderzochte plangebieden maar een klein deel van het gehele kilometerhok. Vooral het plangebied 3, het onbebouwde weilandperceel, heeft in verhouding tot de rest van het kilometerhok weinig potentie voor de beschermde soorten die destijds in dit kilometerhok zijn aangetroffen. Daar de andere twee plangebieden in verhouding tot de rest van het kilometerhok geen specifiek hogere potentie voor aanwezigheid van beschermde soorten hebben en overig literatuuronderzoek/bureauonderzoek (onder andere, www.waarneming.nl) niet laat zien dat de plangebieden gebruikt worden door beschermde soorten achten we het hier niet zinvol om aanvullende gegevens bij het Natuurloket op te vragen.

Tabel 1 Samenvatting beknopte levering uit de NDFF voor kilometerhok 211-519. Hrl = Habitatrichtlijn.

Soortgroep	Rode-lijst soorten	FF-wet soorten tabel 1	FF-wet soorten tabel 2 + 3	FF-wet vogels	Hrl soorten bijlage II	Hrl soorten bijlage IV	Aantal soorten	Volledigheid onderzoek	Onderzoeks-periode
Vaatplanten	-	-	-	-	-	-	150	Onbepaald	1990 - 2010
Mossen	-	-	-	-	-	-	6	Matig	2000 – 2010
Korstmossen	-	-	-	-	-	-	-	Niet	2000 – 2010
Paddestoelen	-	-	-	-	-	-	-	Niet	2000 – 2010
Zoogdieren	-	1	1	-	-	1	2	Slecht	2000 – 2010
Vogels	3	-	-	5	-	-	5	Slecht/goed	2000 – 2010
Amfibieën	-	-	-	-	-	-	-	Niet	2000 – 2010
Reptielen	-	-	-	-	-	-	-	Niet	2000 – 2010
Vissen	-	-	-	-	-	-	-	Niet	2000 – 2010
Dagvlinders	-	-	-	-	-	-	5	Slecht	2000 – 2010
Macronachtvlinders	-	-	-	-	-	-	14	Slecht	2000 – 2010
Micronachtvlinders	-	-	-	-	-	-	1	Slecht	2000 – 2010
Libellen	-	-	-	-	-	-	-	Niet	2000 – 2010
Sprinkhanen & Krekels	-	-	-	-	-	-	-	Niet	2000 – 2010
Overige ongewervelden	-	-	-	-	-	-	-	Niet	2000 – 2010
Zeeorganismen	-	-	-	-	-	-	-	Niet	2000 – 2010

Tabel 2 Samenvatting beknopte levering uit de NDFF voor kilometerhok 212-519. Hrl = Habitatrichtlijn.

Soortgroep	Rode-lijst soorten	FF-wet soorten tabel 1	FF-wet soorten tabel 2 + 3	FF-wet vogels	Hrl soorten bijlage II	Hrl soorten bijlage IV	Aantal soorten	Volledigheid onderzoek	Onderzoeks-periode
Vaatplanten	1	1	-	-	-	-	97	Onbepaald	1990 - 2010
Mossen	-	-	-	-	-	-	-	Niet	2000 – 2010
Korstmossen	-	-	-	-	-	-	-	Niet	2000 – 2010
Paddestoelen	-	-	-	-	-	-	-	Niet	2000 – 2010
Zoogdieren	-	-	1	-	-	1	1	Slecht	2000 – 2010
Vogels	9	-	-	22	-	-	22	Slecht/goed	2000 – 2010
Amfibieën	-	-	-	-	-	-	-	Niet	2000 – 2010
Reptielen	-	-	-	-	-	-	-	Niet	2000 – 2010
Vissen	-	-	-	-	-	-	-	Niet	2000 – 2010
Dagvlinders	-	-	-	-	-	-	5	Slecht	2000 – 2010
Macronachtvlinders	-	-	-	-	-	-	14	Slecht	2000 – 2010
Micronachtvlinders	-	-	-	-	-	-	1	Slecht	2000 – 2010
Libellen	-	-	-	-	-	-	1	Slecht	2000 – 2010
Sprinkhanen & Krekels	-	-	-	-	-	-	1	Slecht	2000 – 2010
Overige ongewervelden	-	-	-	-	-	-	-	Niet	2000 – 2010
Zeeorganismen	-	-	-	-	-	-	-	Niet	2000 – 2010

6 Aanwezige of verwachte (beschermde) soorten

6.1 Veldbezoeken

Het veldbezoek op 16 juni 2014 tussen 9:30 en 12:30 was verkennend van aard, waarbij aan de hand van de aanwezige terreintypen en de karakteristieken van de (nabije) omgeving het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten is bepaald. Tijdens het veldbezoek was het bewolkt en stond er een matige wind (3-4 Beaufort). Die dag was de temperatuur ongeveer 17 graden Celsius.

In aanvulling op het bezoek van 16 juni is er op 18 juni tussen 21:30 en 23:00 nog een avondbezoek aan de twee bebouwde percelen Plangebied 1 en 2) gebracht om de potentiële aanwezigheid van vleermuizen met behulp van een batdetector te onderzoeken. Het was die avond bewolkt, maar droog en de temperatuur bedroeg ongeveer 12 graden Celsius. Er stond een matige wind (3-4 Beaufort).

6.2 Plangebied 1 Gemeenteweg 373

Voor de bespreking van de resultaten van het onderzoek wordt de in hoofdstuk 5 gehanteerde volgorde aangehouden.

Object 1 Garage/opslag/werkruimte

In of om het object zijn geen sporen van gebruik of bewoning door marters of vleermuizen gesignaleerd (geen latrines, uitwerpselen etc.). In het gebouw zijn ook geen sporen van bewoning door vogels opgemerkt (geen uitwerpselen, nesten e.d.). Aan de buitenzijde van het gebouw, daarentegen is wel een nest aangetroffen. Onder de golfplaten, boven de muur bij de uitbouw is één nestlocatie van huismussen aangetroffen (zie foto Bijlage 1). Dit object lijkt niet heel geschikt voor vleermuizen, omdat er nauwelijks invliegopeningen beschikbaar zijn en omdat het interieur van het gebouw zich niet echt leent voor gebruik door vleermuizen. Er zijn wel vleermuizen rondom de gebouwen op het perceel wel aangetroffen. Het ging hier om jagende exemplaren van de dwergvleermuis. Vermoedelijk komt de rosse vleermuis hier ook voor. Uitvliegende vleermuizen of aanwijzingen voor (kraam)kolonies zijn bij dit object echter niet waargenomen. Voor (steen) marters is het gebouw ook minder geschikt, want deze dieren huizen graag op beschutte zolders e.d. Daar voldoet de aanwezige vliering niet aan. Mogelijk komen deze dieren af en toe voorbij, maar dit object wordt vermoedelijk niet als nest- of verblijfplaats gebruikt.

Object 2 Oude stal

In de oude stal was ten tijde van het veldbezoek een stier aanwezig. In of om het object zijn geen zwaluwnesten of nesten van huismussen aangetroffen. Huismussen zijn hier wel zonder nest aangetroffen en afgaande op de krijtstrepen zijn er mogelijk spreeuwen aanwezig. In het gebouw zijn geen sporen van gebruik of bewoning door marters of vleermuizen gevonden. Ondanks dat het gebouw wel geschikt lijkt voor vleermuizen, zijn deze tijdens het avondbezoek van 18 juni niet in het gebouw aangetroffen. De deur van dit gebouw staat altijd op een kier en vleermuizen kunnen hier dus gemakkelijk in- en uitvliegen. Verder is de betimmering van de daklijsten dusdanig dat er voor vleermuizen kieren genoeg zijn om in te kruipen.

Object 3 Loods/stal

Op het moment van het veldbezoek bevond zich jongvee in de stal. Verder waren er veel vliegen aanwezig. In de loods zijn ook balen voer opgeslagen. Op de spanten achter de platen zijn veel nesten van huismussen waargenomen. Hier is duidelijk sprake van kolonievorming: er zijn hier tien nesten aanwezig. In het gebouw

zijn geen sporen van gebruik of bewoning door marters of vleermuizen aangetroffen (geen latrines, uitwerpselen etc.). Het object lijkt niet geschikt voor bewoning door vleermuizen, omdat er geen plekken zijn waar deze dieren zich achter kunnen verschuilen of aan kunnen gaan hangen. Boerenwaluwen zijn hier wel gesignaleerd, maar deze kwamen van een andere locatie (naastgelegen perceel).

Object 4 Opslagloods

In het gebouw of de directe omgeving hiervan zijn geen beschermde soorten aangetroffen. In of aan het gebouw zijn geen vogelnesten waargenomen. Van aanwezigheid van marters en vleermuizen zijn ook geen sporen aangetroffen. Het object lijkt ook niet geschikt voor bewoning door vleermuizen en marters. Er zijn voor vleermuizen te weinig plekken om zich achter te verschuilen en voor marters is de gewenste zolder niet aanwezig.

Object 5 Woonhuis/Deel

Onder het pannendak van het voorhuis broeden verschillende huismussen. Voor de rest zijn er geen sporen van aanwezigheid van beschermde soorten aangetroffen. Het achterste gedeelte van het hoofdgebouw, de deel, is ook onderzocht op vogelnesten, maar deze zijn niet aangetroffen. Sporen van bewoning of gebruik door marters, vleermuizen zijn hier ook niet aanwezig. Aan de kopse kant van het dak van het achterhuis/de deel bevindt zich een gat in het rieten dak waar mogelijk spreeuwen, marterachtigen of vleermuizen naar binnen hebben kunnen kruipen. Het gat is momenteel echter afgedicht met een stuk gaas, wat de ingang nu blokkeert. Op het naastgelegen perceel, ten westen van de Gemeenteweg 373, in de belendende ligboxstal zijn veel spreeuwen en huismussen aanwezig.

Begroeiing op het perceel

Rondom de verschillende objecten is de begroeiing overal sterk verruigd. De vegetatie bestaat voornamelijk uit kweek, grote brandnetel, echte kamille, melde (niet duidelijk welke soort), grote weegbree en perzikkruid en opslag van esdoorn. Naast object 1, de garage/opslag/werkruimte, staat een vrij grote, boom (zwarte els). Gezien het formaat en de conditie van deze boom en de afwezigheid van gaten, hopen of spleten zal de potentie van deze boom als verblijfplaats voor vleermuizen minimaal zijn.

Overige soortgroepen

Rondom de gebouwen op dit perceel hielden zich nog een aantal vogelsoorten op die niet broedend zijn aangetroffen: zwarte roodstaart (broed in de oude schuur op het naastgelegen perceel), merel, zanglijster, vink, zwarte kraai, kokmeeuw en een witte kwikstaart.

De soortgroepen die tijdens een quickscan in het kader van een toetsing aan de Flora- en faunawet specifiek worden onderzocht zijn:

- Amfibieën;
- Dagvlinders;
- Libellen;
- Vaatplanten;
- Vogels;
- Reptielen;
- (kleine) Zoogdieren;
- Overige soorten.

Onder 'Overige soorten' vallen nog een aantal vissoorten, insecten, verschillende aan de zee gebonden organismen, een aantal grote zoogdieren en enkele weekdieren.

Per object is beschreven welke soorten zijn aangetroffen of waar het object eventueel geschikt voor zou kunnen zijn. Als de hier opgesomde soortgroepen niet besproken zijn bij de verschillende objecten, dan betekent dit dat deze niet aangetroffen zijn en dat het object als zodanig ook geen potenties voor de desbetreffende soortgroep heeft.

Het plangebied kan nog wel van belang zijn voor enkele kleine zoogdieren verschillende muizensoorten, zoals huismuis, bosmuis, huisspitsmuis, of kleine marterachtigen zoals wezel, hermelijn, bunzing, mol en haas. Vooral de stallen en loodsen lenen zich hier goed voor. Voor deze dieren zou het perceel mogelijk als corridor kunnen dienen, al is een nestje van hermelijnen ergens tussen opgeslagen rommel ook niet uit te sluiten. Het betreft hier dan echter niet beschermde soorten of soorten van tabel 1 AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet waarvoor sinds 23 februari 2005 een algemene vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet wordt verleend. Daarvoor hoeft dus geen ontheffing te worden aangevraagd.

6.3 Plangebied 2 Klaas Kloosterweg Oost 155

Object 1 Grote stal/loods

In de grote stal zijn alleen mussennesten aangetroffen (10 in totaal), geen nesten van uilen of zwaluwen. Van bewoning of gebruik door marters of vleermuizen zijn ook geen aanwijzingen gevonden. Voor vleermuizen lijkt het gebouw minder geschikt (geen plekken waar deze dieren zich achter kunnen verschuilen) en marters (geen gewenste zolder of anderszins geschikte schuilplaats). Er zijn wel vleermuizen op het perceel wel aangetroffen (jagende dwergvleermuizen), maar uitvliegende vleermuizen of aanwijzingen voor (kraam-)kolonies zijn hier, zelfs na controle met een batdetector, niet vastgesteld.

Object 2 Romney loods

In deze loods zijn geen beschermde soorten aangetroffen of tekenen van gebruik of bewoning door beschermde soorten gevonden. De loods is ook weinig geschikt voor gebruik of bewoning door beschermde soorten door afwezigheid van schuil- of nestgelegenheid.

Object 3 Kuilvoeropslag

In deze opslag zijn geen beschermde soorten aangetroffen of tekenen van gebruik of bewoning door deze soorten. De opslag lijkt ook weinig geschikt voor gebruik door beschermde soorten, vanwege het open karakter van het object (geen mogelijke schuilplaatsen).

Object 4 Woonhuis/grupstal

In het woonhuis aan de zuidzijde van het pand is sprake van een broedgeval van spreeuw. De nestlocatie bevindt zich onder de dakkapel. Teken van aanwezigheid van andere beschermde soorten zijn hier niet gevonden.

In het achterste gedeelte van het gebouw zijn veel individuen en ook nesten van huismus aangetroffen. Boerenwaluw broed hier ook in het pand. Er is één paartje gezien. Ten tijde van het eerste bezoek waren er drie jongen in het nest aanwezig. Bij het tweede bezoek waren de jongen uitgevlogen en werden ze elders in het gebouw gevoerd. Ook spreeuwen hebben toegang tot het pand gevonden. Er is één nest met een jonge spreeuw aangetroffen. Van zoogdieren zoals marterachtigen of vleermuizen zijn geen sporen in of rond het gebouw aangetroffen. Het pand lijkt hier ook niet geschikt voor te zijn. Het is een semi modern gebouw met een golfplaten dak en een kunststof middengedeelte (dakpunt) waar licht door valt. Nergens zijn plekken te vinden waar vleermuizen achter kunnen kruipen of marters een nestplaats kunnen maken. Zelfs de zwaluw had met moeite een balkje gevonden om zijn nest tegenaan te plakken. Mussen daarentegen kruipen wel ergens achter een stalen balk en een ijzeren plaat. Die kunnen dat vullen met stro en zo een nest realiseren.

Begroeiing op het perceel

De meest voorkomende plantensoorten op het perceel zijn echte kamille, grote weegbree, witte klaver, perzikkruid, grote brandnetel, rode klaver, muurpeper, stinkende gouwe en gewone vlier.

Overige soortgroepen

Op het perceel kwamen nog een aantal vogelsoorten voor waarvan hier geen nesten zijn aangetroffen. Het gaat hier om vink, putter, koolmees, merel, heggenmus, zanglijster en witte kwikstaart.

Per object is beschreven welke soorten zijn aangetroffen of waar het object eventueel geschikt voor zou kunnen zijn. Als de eerder opgesomde, overige soortgroepen (zie paragraaf 6.2) niet besproken zijn bij de verschillende objecten, dan betekent dit dat deze niet aangetroffen zijn en dat het object als zodanig ook geen potenties voor de desbetreffende soortgroep heeft.

Het plangebied kan nog wel van belang zijn voor enkele kleine zoogdieren verschillende muizensoorten, zoals huismuis, bosmuis, huisspitsmuis, of kleine marterachtigen zoals wezel, hermelijn, bunzing, mol en haas. Vooral de stallen en loodsen lenen zich hier goed voor. Het betreft hier dan echter niet beschermde soorten of soorten van tabel 1 AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet waarvoor sinds 23 februari 2005 een algemene vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet wordt verleend. Daarvoor hoeft dus geen ontheffing te worden aangevraagd.

6.4 Plangebied 3 Kruising Klaas Kloosterweg – Buitenstouwe

Deze locatie betreft een weiland begroeid met Engels raaigras. Langs de Klaas Kloosterweg staan verschillende boomsoorten: es, eik en zwarte els. Vleermuizen, vogels of anderszins potentieel van dergelijke bomen gebruikmakende, beschermde soorten zijn niet aangetroffen en worden hier ook niet met een nestgelegenheid of andersoortige verblijfplek verwacht. De bomen langs de Klaas Kloosterweg zullen ongetwijfeld fungeren als corridor voor jagende vleermuizen. In de greppel, ten zuiden van het perceel, groeit echte valeriaan. Door de monotone structuur van dit grasland vinden op dit moment maar weinig (beschermde) soorten in het plangebied een geschikte leefomgeving.

6.5 Samenvatting aangetroffen soorten

Voor de volledigheid presenteren we op de volgende pagina een overzicht van de aangetroffen (beschermde) soorten met de bijbehorende beschermingsstatus per soort.

Tabel 3 Overzicht van de soorten aangetroffen tijdens de quickscan, uitgevoerd op 16 juni 2014. Ook de beschermingsstatus van de soorten is aangegeven. In de laatste kolom staat vermeld of er nesten van de aangetroffen vogels zijn waargenomen.

Plangebied/object	Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	FF-wet	Habitat	Vogel	Rode Lijst	Nest
Plangebied 1 Gemeenteweg 373								
	Vaatplanten	Echte kamille	<i>Matricaria chamomilla</i>	-	-	-	4	nvt
	Vaatplanten	Esdoorn	<i>Acer pseudoplatanus</i>	-	-	-	4	nvt
	Vaatplanten	Gewone vlier	<i>Sambucus nigra</i>	-	-	-	4	nvt
	Vaatplanten	Grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>	-	-	-	4	nvt
	Vaatplanten	Grote weegbree	<i>Plantago major</i>	-	-	-	4	nvt
	Vaatplanten	Kweekgras	<i>Elytrigia repens</i>	-	-	-	4	nvt
	Vaatplanten	Melde	<i>Atriplex sp</i>	-	-	-	4	nvt
	Vaatplanten	Muurpeper	<i>Sedum acre</i>	-	-	-	4	nvt
	Vaatplanten	Perzikkruid	<i>Persicaria maculosa</i>	-	-	-	4	nvt
	Vaatplanten	Rode klaver	<i>Trifolium pratense</i>	-	-	-	4	nvt
	Vaatplanten	Stinkende gouwe	<i>Chelidonium majus</i>	-	-	-	4	nvt
	Vaatplanten	Witte klaver	<i>Trifolium repens</i>	-	-	-	4	nvt
	Vaatplanten	Zwarte els	<i>Alnus glutinosa</i>	-	-	-	4	nvt
	Vleermuizen	Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	3	IV	-	-	nvt
	Vogels	Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	+	-	-	5	-
	Vogels	Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	+	-	-	7	+
	Vogels	Kokmeeuw	<i>Larus ridibundus</i>	+	-	-	4	-
	Vogels	Merel	<i>Turdus merula</i>	+	-	-	4	-
	Vogels	Vink	<i>Fringilla coelebs</i>	+	-	-	4	-
	Vogels	Witte kwikstaart	<i>Motacilla alba</i>	+	-	-	4	-
	Vogels	Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>	+	-	-	4	-
	Vogels	Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	+	-	-	4	-
	Vogels	Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	+	-	-	4	-
Plangebied 2 Klaas Kloosterweg Oost 155								
	Vaatplanten	Echte kamille	<i>Matricaria chamomilla</i>	-	-	-	4	nvt
	Vaatplanten	Grote weegbree	<i>Plantago major</i>	-	-	-	4	nvt
	Vleermuizen	Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	3	IV	-	-	nvt
	Vogels	Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	+	-	-	5	+
	Vogels	Heggenmus	<i>Prunella modularis</i>	+	-	-	4	-
	Vogels	Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	+	-	-	7	+
	Vogels	Koolmees	<i>Parus major</i>	+	-	-	4	-
	Vogels	Merel	<i>Turdus merula</i>	+	-	-	4	-
	Vogels	Putter	<i>Carduelis carduelis</i>	+	-	-	4	-
	Vogels	Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	+	-	-	-	+
	Vogels	Vink	<i>Fringilla coelebs</i>	+	-	-	4	-
	Vogels	Witte kwikstaart	<i>Motacilla alba</i>	+	-	-	4	-
	Vogels	Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>	+	-	-	4	-
Plangebied 2 Kruising Klaas Kloosterweg Oost - Buitenstouwe								
	Vaatplanten	Echte valeriaan	<i>Valeriana officinalis</i>	-	-	-	4	nvt
	Vaatplanten	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	-	-	-	4	nvt
	Vaatplanten	Els	<i>Alnus glutinosa</i>	-	-	-	4	nvt
	Vaatplanten	Engels raaigras	<i>Lolium perenne</i>	-	-	-	4	nvt
	Vaatplanten	Es	<i>Fraxinus excelsior</i>	-	-	-	4	nvt

7 Mogelijke effecten

7.1 Plangebied 1 Gemeenteweg 373

In dit plangebied zullen de objecten 1, 3 en 4 worden gesloopt. Bij object 1 (garage/opslag/werkruimte) en bij object 3 (loods/stal) zijn nesten van huismussen aanwezig. Nesten van huismussen zijn jaarrond beschermd, omdat het hier gaat om nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (= categorie 2, zie ook paragraaf 2.6). Ook in het woonhuis zijn jaarrond beschermde nesten van huismussen aangetroffen.

De voorgenomen ingrepen op dit perceel, te weten de sloop van object 1 en 3 zullen effect hebben op de huismussen die in de desbetreffende gebouwen broeden. Door de sloop of renovatie van deze gebouwen zullen de huismussennesten verloren gaan. Ondanks de voorgenomen ingrepen blijft er voldoende foerageergebied en nestgelegenheid over en zijn er nog genoeg schuilmogelijkheden voor huismussen op het perceel en in de nabije omgeving voorhanden, mits de in hoofdstuk 8 genoemde maatregelen uitgevoerd worden.

Van vleermuizen is nog niet duidelijk of ze daadwerkelijk verblijfplaatsen op het perceel hebben. Het is alleen wel duidelijk dat ze op het perceel rondvliegen. Het woonhuis met het achterhuis en de oude stal hebben potenties voor vleermuizen. Wanneer deze groep zoogdieren hier verblijfplaatsen heeft, zullen de voorgenomen ingrepen daar negatieve gevolgen op hebben. Vooralsnog blijven de gebouwen met potenties voor vleermuizen als zodanig behouden en zijn er derhalve geen negatieve effecten op vleermuizen te verwachten.

Ook de mogelijk aanwezige kleine marterachtigen en verschillende muizensoorten zullen tijdens en kort na de ingreep door de voorgenomen ingrepen benadeeld worden.

Langdurige nadelige effecten zijn er voor de huismus, kleine marterachtigen en verschillende muizensoorten niet te verwachten. Huismus is een algemeen voorkomende soort in Staphorst en wordt niet alleen in het genoemde plangebied, maar ook op nabije percelen aangetroffen (Deetman 2013; Schwab 2012). Het schadelijke effect van de voorgenomen ingrepen is lokaal en beperkt van aard. Huismussen zijn vogels die zeer gebonden zijn aan menselijke activiteit. Ze komen tot broeden in dorpen, steden en boerderijen. Het voedsel bestaat uit onkruidzaden, granen en insecten (Hoogenstein & Meesters 2011). Op het terrein en in de directe omgeving van het plangebied zijn nog voldoende mogelijkheden voor de soort om zich in stand te kunnen houden (voedsel- en nestgelegenheid). De tijdelijke vermindering van het aantal rust- en verblijfplaatsen zal hooguit leiden tot een kleine, kortstondige achteruitgang in de populatie, maar heeft geen nadelige gevolgen op de lange termijn en op de gunstige staat van instandhouding. Bovendien zorgt de extra beplanting (zwarte els, berk, hazelaar, walnoot, beuk, hoogstamfruit (appel/peer), op het perceel in de nieuwe situatie ook op lange termijn voor meer rust- en schuilgelegenheden op het terrein.

Voor wat betreft de kleine marterachtigen en verschillende muizensoorten wordt er door de gefaseerde uitvoering van de bouw- en sloopwerkzaamheden ruimte geboden om te vluchten en zijn nadelige effecten op de lange termijn niet te verwachten.

7.2 Plangebied 2 Klaas Kloosterweg Oost 155

Op dit perceel zullen twee gebouwen worden gesloopt. Het gaat hier om de grote stal/loods en om de Romney loods. In het eerste object zijn nesten van huismussen aangetroffen. Bij de sloop zullen deze nesten verloren gaan. Ondanks de voorgenomen ingrepen blijft er voldoende foerageergebied over en zijn er nog genoeg schuilmogelijkheden voor huismussen op het perceel en in de nabije omgeving voorhanden, mits de

in hoofdstuk 8 genoemde maatregelen op het perceel worden uitgevoerd. Ook in het woonhuis hebben huismussen hun plek gevonden, tezamen met boerenzwaluwen en spreeuwen. Vooralsnog zal het woonhuis op dit perceel in de huidige staat behouden worden. Wanneer dit gebouw intern gerenoveerd gaat worden zullen de nesten van deze drie vogelsoorten niet ongedeerd blijven.

Van vleermuizen is nog niet duidelijk of ze daadwerkelijk verblijfplaatsen op het perceel hebben. Het enige wat duidelijk is, is dat deze zoogdieren op het perceel rondvliegen. Wanneer vleermuizen hier verblijfplaatsen hebben, zullen de voorgenomen ingrepen daar negatieve gevolgen op hebben, omdat er door de sloop van gebouwen verblijfplaatsen verloren kunnen gaan. Echter, het enige gebouw dat mogelijk potentie heeft voor vleermuizen is het woonhuis met het achterhuis en dat blijft in de huidige staat behouden, waardoor er geen negatieve effecten van de ingrepen op vleermuizen te verwachten zijn.

De mogelijk aanwezige kleine marterachtigen en verschillende muizensoorten zullen door de voorgenomen ingrepen benadeeld worden.

Langdurige nadelige effecten zijn er voor de huismus, kleine marterachtigen en verschillende muizensoorten niet te verwachten. Huismus is een algemeen voorkomende soort in Staphorst en wordt niet alleen in het genoemde plangebied, maar ook op nabije percelen aangetroffen (Deetman 2013; Schwab 2012). Het schadelijke effect van de voorgenomen ingrepen is lokaal en beperkt van aard. Huismussen zijn vogels die zeer gebonden zijn aan menselijke activiteit. Ze komen tot broeden in dorpen, steden en boerderijen. Het voedsel bestaat uit onkruidzaden, granen en insecten (Hoogenstein & Meesters 2011). Op het terrein en in de directe omgeving van het plangebied zijn nog voldoende mogelijkheden voor de soort om zich in stand te kunnen houden (voedsel- en nestgelegenheid). De tijdelijke vermindering van het aantal rust- en verblijfplaatsen zal hooguit leiden tot een kleine, kortstondige achteruitgang in de populatie, maar heeft geen nadelige gevolgen op de lange termijn en op de gunstige staat van instandhouding. Bovendien zorgt de extra beplanting (zwarte els, beuk, hoogstamfruit (appel/peer/kers/pruim), op het perceel in de nieuwe situatie ook op lange termijn voor meer rust- en schuilgelegenheden op het terrein.

Voor wat betreft de kleine marterachtigen en verschillende muizensoorten wordt er door de gefaseerde uitvoering van de bouw- en sloopwerkzaamheden ruimte geboden om te vluchten en zijn nadelige effecten op de lange termijn niet te verwachten.

7.3 Plangebied 3 Kruising Klaas Kloosterweg – Buitenstouwe

In dit plangebied zijn geen beschermde soorten aangetroffen of te verwachten dus met het plaatsen van een woning op dit perceel zullen geen negatieve effecten op beschermde soorten te verwachten zijn. Dit geldt enkel als de bomen langs de Klaas Kloosterweg blijven staan. Niet dat hier nesten in zijn aangetroffen, maar deze bomen vormen samen met de andere bomen langs deze weg een lijnvormig element wat vleermuizen zeer waarschijnlijk gebruiken als oriëntatiepunt op hun migratieroute.

7.4 Cumulatieve effecten

In de nabijheid van de onderzochte plangebieden is onlangs een Zuivelfabriek gesloopt en worden op die plek woningen gerealiseerd. Op deze locatie zijn 12 nesten van huismus waargenomen, waarvoor mitigatie/compensatie heeft plaatsgevonden (Schwab 2012; Bleijerveld 2013). Volgens de wet dienen de werkzaamheden aldaar op een dusdanige wijze uitgevoerd te worden dat de huismus hier geen (langdurige) schade van ondervindt. Te meer omdat dit plan al in uitvoering is en dus niet simultaan loopt met de voorgenomen ingrepen in de plangebieden 1 en 2 uit het voorliggende onderzoek, gaan we ervan uit dat er geen nadelige effecten op de populatie van huismussen in Staphorst zal optreden. Uit telefonisch contact met Gemeente

Staphorst is gebleken dat er in de directe omgeving van de drie onderzochte plangebieden onlangs verder geen gebouwen met potenties voor huismussen zijn gesloopt of in de nabije toekomst worden gesloopt. Grootschalige, negatieve effecten op de huismussenpopulatie van Staphorst worden daarom ook niet verwacht.

8 Mitigerende/compenserende maatregelen

Door het uitvoeren van de sloopwerkzaamheden worden met zekerheid vaste rust- en verblijfplaatsen van de huismus vernietigd. Hieronder worden een aantal maatregelen aangedragen ter waarborging van de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van deze vogelsoort:

- Voer de sloopwerkzaamheden bij voorkeur buiten het broedseizoen uit;
- Laat de sloop zoveel mogelijk gefaseerd plaatsvinden;
- Zorg dat er nieuwbouw gerealiseerd is voordat door huismus bewoonde gebouwen worden gesloopt;
- Zorg te allen tijde voor broedmogelijkheden voor de huismus;
- Vul broedmogelijkheden aan door in de nieuwbouw en bij de restauratie van gebouwen vervangende nestgelegenheid te realiseren in de vorm van nestkasten, nestpannen of mussenvides (liefst al in een vroeg stadium).

9 Conclusies en aanbevelingen

9.1 Plangebied 1 Gemeenteweg 373

Huismussen

In het plangebied zijn verschillende nesten van huismussen aangetroffen. Aangezien het hier om een soort met jaarrond beschermde nesten gaat, dient een ontheffing aangevraagd te worden voor de geplande werkzaamheden.

Buiten het broedseizoen echter zullen deze nesten niet van belang zijn voor de instandhouding van de soort. Wanneer het mogelijk is de voorgenomen ingrepen uit te voeren met inachtneming van de voorgestelde mitigerende/compenserende maatregelen (hoofdstuk 8) worden er op de lange termijn geen nadelige gevolgen van de ingrepen op huismussen verwacht. Daarom wordt hier aanbevolen een ontheffing aan te vragen om de voorgestelde genoemde maatregelen te laten controleren (maar, zie conclusie hier beneden). Vindt de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Dienst Regelingen, Team Natuur de maatregelen afdoende, dan maakt men dit doorgaans kenbaar in de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag, omdat door het nemen van de genoemde maatregelen de FF-wet niet overtreden wordt. Er zijn echter wel andere beschermde soorten die door de geplande ingrepen mogelijk negatief worden beïnvloed. Dit wordt in de volgende twee paragrafen toegelicht.

Kleine zoogdieren

Het plangebied kan van belang zijn voor enkele kleine zoogdieren zoals marterachtigen en verschillende muizensoorten. Het gaat hier dan om soorten van tabel 1 AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet waarvoor sinds 23 februari 2005 een algemene vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet wordt verleend. Er is dan geen ontheffing meer nodig, maar wel blijft de zorgplicht van kracht.

Vleermuizen

Rondom de bebouwing aan de Gemeenteweg 373 zijn dwergvleermuizen waargenomen, maar in of nabij de onderzochte gebouwen zijn geen sporen aangetroffen. De kans dat vleermuizen (een deel van) de aanwezige bebouwing gebruiken als zomerverblijf, kraamkamer of winterverblijf is op basis van de uitgevoerde quickscan niet uit te sluiten. De enige gebouwen welke aanwijsbare potentie hebben voor vleermuizen zijn het woonhuis met het achterhuis en de oude stal, maar deze objecten blijven als zodanig bestaan. In dit geval zijn er dus geen negatieve effecten op vleermuizen te verwachten en zijn de voorgenomen ingrepen niet ontheffingsplichtig.

Conclusie

Aan de hand van de quickscan is duidelijk geworden dat de huismus gebruik maakt van het plangebied (nestgelegenheid) en dat niet uit te sluiten is dat strengbeschermden soorten, in dit geval vleermuizen, gebruik maken van het plangebied. Voor de huismussen zijn een aantal mitigerende/compenserende maatregelen voorgesteld (zie hoofdstuk 8). Deze maatregelen dienen te worden gecontroleerd via een ontheffingsaanvraag. De opslagloods kan direct gesloopt worden, aangezien er geen beschermden soorten aanwezig zijn of worden verwacht. Wel blijft voor alle soorten de algemene zorgplicht gelden. Bij verstoring van dieren tijdens de werkzaamheden moeten deze daarom de gelegenheid krijgen te vluchten naar een nieuwe leefomgeving.

9.2 Plangebied 2 Klaas Kloosterweg Oost 155

Huismussen

In het plangebied zijn verschillende nesten van huismussen in de grote stal/loods aangetroffen. Aangezien het hier om een soort met jaarrond beschermden nesten gaat, dient een ontheffing aangevraagd te worden voor de geplande werkzaamheden aan dit object.

Buiten het broedseizoen echter zullen deze nesten niet van belang zijn voor de instandhouding van de soort. Wanneer het mogelijk is de voorgenomen ingrepen uit te voeren met inachtneming van de voorgestelde mitigerende/compenserende maatregelen (zie hoofdstuk 8), wordt voor de huismus aanbevolen een ontheffing aan te vragen om de voorgestelde mitigerende/compenserende maatregelen te laten controleren. Vindt de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Dienst Regelingen, Team Natuur de maatregelen afdoende, dan maakt men dit doorgaans kenbaar in de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag, omdat door het nemen van de genoemde maatregelen de FF-wet niet overtreden wordt.

Kleine zoogdieren

Het plangebied kan van belang zijn voor enkele kleine zoogdieren zoals marterachtigen en verschillende muizensoorten. Het gaat hier dan om soorten van tabel 1 AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet waarvoor sinds 23 februari 2005 een algemene vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet wordt verleend. Er is dan geen ontheffing meer nodig, maar wel blijft de zorgplicht van kracht.

Vleermuizen

Rondom de bebouwing aan de Klaas Kloosterweg Oost 155 zijn dwergvleermuizen waargenomen, maar in of nabij de onderzochte gebouwen zijn geen sporen aangetroffen. De kans dat vleermuizen (een deel van) de aanwezige bebouwing gebruiken als zomerverblijf, kraamkamer of winterverblijf is op basis van de uitgevoerde quickscan niet uit te sluiten. Echter, het enige gebouw dat potentie heeft voor vleermuizen is het woonhuis met het achterhuis, maar dit gebouw blijft als zodanig bestaan. In dit geval zijn er dus geen negatieve effecten op vleermuizen te verwachten en zijn de voorgenomen ingrepen niet ontheffingsplichtig.

Conclusie

Voor het slopen van de grote stal dient een ontheffing te worden aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet, omdat de voorgenomen ingreep negatieve effecten heeft op huismussen. De andere twee te slopen objecten kunnen direct gesloopt worden, want er zijn geen beschermde soorten aanwezig en deze worden hier ook niet verwacht. Wel blijft voor alle soorten de algemene zorgplicht gelden. Bij verstoring van dieren tijdens de werkzaamheden moeten deze daarom de gelegenheid krijgen te vluchten naar een nieuwe leefomgeving.

9.3 Plangebied 3 Kruising Klaas Kloosterweg – Buitenstouwe

Aangezien er in dit plangebied geen beschermde soorten zijn aangetroffen en deze hier ook niet worden verwacht bestaat er voor de voorgenomen ingrepen op dit terrein geen noodzaak tot het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet. Wel blijft voor alle soorten de algemene zorgplicht gelden. Bij verstoring van dieren tijdens de werkzaamheden moeten deze daarom de gelegenheid krijgen te vluchten naar een nieuwe leefomgeving. Wel wordt er geadviseerd de bomen aan de zuidzijde van het perceel niet te kappen, aangezien deze zeer waarschijnlijk onderdeel zijn van een vliegroute/migratieroute van vleermuizen.

Voor de volledigheid presenteren we hier per onderzocht object en per plangebied nog een kort overzicht van de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek.

Object nr.	Gemeenteweg 373	Klaas Kloosterweg Oost 155	Kruising KKWO – Buitenstouwe (geen objectnummers van toepassing)
1	Huismus -> ontheffingsaanvraag	Huismus -> ontheffingsaanvraag	Ingrep direct uit te voeren
2	Blijft bestaan -> geen acties	Ingrep direct uit te voeren	Laat bomenrij staan i.v.m. mogelijke vleermuisroute
3	Huismus -> ontheffingsaanvraag	Ingrep direct uit te voeren	
4	Ingrep direct uit te voeren	Blijft bestaan -> geen acties	
5	Blijft bestaan -> geen acties		

10 Ontheffing aanvragen

Een ontheffingsaanvraag ex artikel 75 van de Flora- en Faunawet dient u in bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), Dienst Regelingen, Team Natuur, Postbus 19530, 2500 CM Den Haag. Houdt u rekening met een beoordelingstijd van enkele maanden.

Meer informatie over deze procedure kunt u krijgen door contact op te nemen met het DR-Loket (voormalig LNV-Loket):

Telefoon 088 042 42 42 (gratis, bereikbaar op ma t/m vrij tussen 8.30 - 16.30)

Het aanvraagformulier kunt u vinden op www.mijnrvo.nl. Klik vervolgens op:

- Ontheffingen en vergunningen;
- Toon alle ontheffingen en vergunningen;
- Flora- en faunawet ontheffing en vrijstelling;

- Ontheffing Flora- en faunawet;
- Het uitvoeren van werkzaamheden in de buitenlucht
- Ontheffing aanvragen;

Hier kunt u een digitaal formulier voor de ontheffingsaanvraag indienen. Hiervoor dient u ook informatie omtrent de volgende punten in te dienen:

- beschrijving van het project;
- onderbouwing van het belang;
- de verbodsbepalingen waarom het gaat;
- verspreidingsonderzoek van de betrokken soorten, met de verantwoording van de gebruikte gegevens;
- activiteitenlijst met alle gegevens over de werkzaamheden;
- de resultaten van het onderzoek en onderbouwing van mitigerende maatregelen;
- onderzoek en onderbouwing van alternatieven;
- onderzoek en onderbouwing van compenserende maatregelen;
- topografische kaart;
- eventueel een machtigingsformulier;
- onderbouwing van de deskundigheid van de opsteller van het ecologisch onderzoek.

Indien gewenst, om u te ontlasten, kan de ontheffingsaanvraag ook uitgevoerd worden door Bureau Biota.

11 Literatuur

Bij de totstandkoming van dit rapport is gebruik gemaakt van verschillende informatiebronnen. Deze worden hier samengevat:

- Anonymus. 1979. Richtlijn 70/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand. Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen Nr. L 103 van 25/04/1979: 1-18.
- Anonymus. 1992. Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen Nr. L 206 van 22/07/1992: 7-50.
- Anonymus. 1998. Wet van 25 mei 1998, houdende regels ter bescherming van in het wild levende planten- en diersoorten (Flora- en faunawet). Staatsblad 402: 1-37.
- Anonymus. 2000. Besluit van 28 november 2000, houdende aanwijzing van dier- en planten-soorten ingevolge de Flora- en faunawet (Besluit aanwijzing dier- en plantensoorten Flora- en faunawet). Staatsblad 523.
- Bleijerveld M 2013. Voorlopig mitigatie- en compensatieplan fauna Zuivelfabriek 'Ons Belang' Staphorst.
- Deetman B 2013. Toekenning ontheffing Ruimtelijke Ingrepen. Aanvraagnummer FF/75C/2013/0050.
- Dietz C, Helversen O, Nill D 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein | Tirion Uitgevers BV, Baarn.
- Hoogenstein L & Meesters G 2011. Vogels van Nederland. KNNV Uitgeverij.
- Koelman RM, 2006. Vleermuisonderzoek Noordelijke Hogeschool Leeuwarden. VZZ rapport 2006.38. Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem.
- Limpens HGJA, Boele A, Van der Weide MJT, van Winden EAJ & Zoetebier D, 2000. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Ministerie van LNV, 2004. Algemene Maatregel van Bestuur in verband met de wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen. Staatsblad 501.

- Ministerie van LNV, 2005. Algemene handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- Ministerie van LNV 2009a. Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- Ministerie van LNV 2009b. Bijlage aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- Ministerie van LNV 2009c. Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998 - 2000. – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- Schwab AA 2012. Advies natuurwaarden Gemeenteweg 299 te Staphorst. BügelHajema in opdracht van Ons Belang.

Bijlagen

- Bijlage 1 Plangebied 1 Gemeenteweg 373
- Bijlage 2 Plangebied 2 Klaas Kloosterweg 155
- Bijlage 3 Plangebied 3 Kruising Klaas Kloosterweg - Buitenstouwe

Bijlage 1 Foto's plangebied 1 Gemeenteweg 373

Object 1 Garage/opslag/werkruimte (incl. huismussennest)

Object 2 Oude stal

Object 3 Loods/stal

Object 4 Opslagloods

Object 5 Woonhuisgedeelte

Object 5 Achterhuis/Deel

Bijlage 2 Foto's plangebied 2 Klaas Kloosterweg Oost 155

Object 1 Grote stal/loods

Object 2 Romney loods

Object 3 Kuilvoeropslag

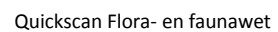

Object 4 Woonhuis

Object 4 Grupstal

A blue street sign for 'Klaas Kloostermweg 00a' stands in a grassy field under a cloudy sky. The sign also displays the postal code '1713 LA' and the phone number '020-690 1234'. The background shows a green field, some trees, and a building in the distance.

